

Wiśniewska dzieci 4–5 letnie; grupa 3 – Dorota Godlewska dzieci 6-letnie). Każdy z uczestników mógł poznać sposób aranżacji sali, organizację czasu pracy (m.in. rytm dnia, tygodniowa tablica zadań, zegar organizujący czas) oraz rodzaj stosowanych pomocy dydaktycznych⁸. Dla uczestników przygotowano również zajęcia praktyczne, by przyszli propagatorzy planu daltońskiego mogli wczuć się w rolę swych wychowanków. Dzięki tym metodom praca nauczyciela z uczniem ma stać się bardziej interesująca. U każdego z uczniów praca przedstawia się w odmienny sposób i to właśnie oswobadza nauczyciela od monotonnego jednostajnego sposobu nauczania. Kluczem do edukacyjnego sukcesu staje się indywidualne podejście nauczyciela do ucznia.

Międzynarodowa konferencja „Koncepcja Planu Daltońskiego w edukacji elementarnej – wiedza i praktyka” mająca charakter poznawczy i praktyczny, spotkała się z ogromnym zainteresowaniem ze strony pedagogów, dyrektorów i nauczycieli, doradców metodycznych, nauczycieli akademickich uczelni pedagogicznych oraz studentów edukacji elementarnej, o czym świadczyła liczba uczestników. W 2011 r. Dalton International nadało certyfikat trzem polskim placówkom: Przedszkolu nr 31 im. Zdzisława Witwickiego w Warszawie, Przedszkolu Publicznemu nr 16 w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz Szkole Podstawowej ABIS – Szkoła dla dziecka w Łodzi. Placówek starających się o certyfikat jest znacznie więcej.

Konrad Nowak-Kluczyński

II Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa: *Światopoglądowo-społeczne koncepcje wychowania i edukacji akademickiego Lublina, Lublin, 7–8 listopada 2014*

DOI: 10.14746/bhw.2014.32.14

Pod honorowym patronatem rektorów większości lubelskich uczelni wyższych (Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Medycznego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego, Wyższego Seminarium Duchownego, Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji) odbyła się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim konferencja naukowa, o zasięgu ogólnopolskim, której temat określony został następująco: „Światopoglądowo-społeczne koncepcje wychowania i edukacji akademickiego Lublina”. Organizatorami konferencji były dwa podmioty: Katedra Biografistyki Pedagogicznej, Instytutu Pedagogiki KUL oraz Towarzystwo Kulturalne „Czytelnia Dramatu”.

---

⁸ Zob. A. Juljańska, M. Kwella, K. Szymańska, *Pomocnik Nauczyciela. Sprawdzone pomysły na zmotywowanie i zorganizowanie Twojej klasy*, Łódź 2011.

Trzeba również zauważyć, że patronat honorowy nad konferencją objął prezydent Lublina – dr Krzysztof Żuk.

Konferencja rozpoczęła się mszą świętą, w kaplicy w budynkach uczelni na Majdanku. O godzinie 10 miało miejsce uroczyste otwarcie konferencji, którego dokonali prof. dr hab. Urszula Paprocka-Piotrowska – prorektor KUL, ks. dr hab. Stanisław Fel – dziekan Wydziału Nauk Społecznych KUL, ks. prof. dr hab. Marian Nowak – dyrektor Instytutu Pedagogiki KUL, dr hab. prof. KUL Ryszard Skrzyniarz – kierownik Katedry Biografistyki Pedagogicznej. Wszyscy podkreślali zarówno potrzebę organizacji tego typu spotkania naukowego, jak również otwartość konferencji, która przejawiała się przede wszystkim faktem udziału prelegentów z różnych ośrodków akademickich (i nie tylko) w Polsce. Podkreślono także ideowość osób, które na przestrzeni niemalże wieku kształtowały akademickość Lublina.

W części plenarnej, moderowanej przez ks. prof. dra hab. Edwarda Walewandra „pierwsza głos zabrała prof. dr hab. Janina Kostkiewicz (UJ), która omówiła zagadnienie „Krytyki warstwy wychowawczej totalitaryzmów europejskich lat trzydziestych XX wieku w pismach Antoniego Szymańskiego”. Ks. A. Szymański był pracownikiem KUL w okresie międzywojennym. O innej, znaczącej dla KUL postaci – Karolu Wojtyła – referowała prof. KUL dr hab. Alina Rynio. Ostatni, niezwykle interesujący referat wygłosiła dr hab. Anna Jabłońska (UJK w Kielcach), która w oparciu o wspomnienia i doświadczenia swojej matki, omówiła dzień powszedni studenta UMCS w Lublinie, na przełomie lat 40. i 50. XX w.

Dalsze obrady odbywały się w sekcjach. Pierwszej sekcji zatytułowanej „Drogi do Lublina”, przewodniczyła dr Renata Bednarz-Grzybek. Postać Wincentego Dawida przybliżył prof. zw. dr hab. Andrzej Chodubski (Uniwersytet Gdański). Z kolei prof. nadzw. dr hab. Piotr Gołdyn (UAM w Poznaniu) nakreślił przedlubelską aktywność prof. Witolda Chodźki, podejmowanej na różnych płaszczyznach. O białoruskich drogach profesora Teoty Rott-Żebrowskiego referowała dr hab. Helena Głogowska (WSliE TWP w Olsztynie). Mgr Agata Granowska-Bacza (KUL) zaprezentowała postać ks. Antoniego Kość – pracownika naukowego, misjonarza. Z powodu nieobecności dr Tatiany Krynickiej, nie dane było zebranym wysłuchać referatu, którego bohaterką miała być Leokadia Małunowicz.

Drugiej sekcji, która odbywała się równolegle z pierwszą, nadano tytuł „Lubelska szkoła filozoficzna”. Moderatorem była dr Ewa Smółka. Dr hab. prof. UKSW omówił funkcjonowanie filozofii na KUL z lat 70. i 80. XX w. Dokonał tego z perspektywy studenta filozofii, czyli odwołał się do własnych doświadczeń. Osobę o. Mieczysława Krąpca i jego szkołę filozoficzną przedstawiła dr Imelda Chłodna-Błach (KUL). Natomiast mgr Celina Głogowska (US) zaprezentowała życie i myśl Jerzego Kalinowskiego, dziekana Wydziału Filozofii KUL.

Pod kierunkiem moderatorskim dra Piotra Magiera odbywały się obrady trzeciej sekcji, której tematem byli „Badacze literatury i kultury”. Swoje wystąpienia w ramach sekcji zaprezentowały cztery prelegentki. Pierwsza głos zabrała dr Agnieszka Goral (UMCS). Przedmiotem wystąpienia były badania nad kulturą białoruską prowadzona w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej. Reprezentująca KUL mgr Justyna Staroń przybliżyła

osobę Feliksa Araszkiwicza w kontekście jego działalności naukowej i pedagogicznej. Mgr Magdalena Żmudziak (KUL) przedstawiła sylwetkę naukową prof. Stanisława Fity. Natomiast mgr Monika Mamińska-Domagalska (Fundacja „Muzyka Kresów”) swoje wystąpienie poświęciła postaci Władysława Panasa, pisarza i uczonego, pracownika Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Po zakończeniu obrad w sekcjach, uczestnicy konferencji mieli możliwość zwiedzenia muzeum w Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Lublinie. Był to ostatni punkt konferencji w pierwszym dniu jej trwania.

Kolejny dzień konferencji przebiegał pod znakiem obrad w sekcjach. Jedną z sekcji zatytułowana była „Korzenie akademickiego Lublina”. Moderował tę grupę wystąpień dr Tomasz Wach. „Fundatorzy, założyciele, twórcy i pierwsi rektorzy lubelskich uczelni”, tak zatytułowane było wystąpienie zaprezentowane przez dra hab. prof. KUL Ryszarda Skrzyniarza. Sięgnął on w swoim referacie XVII w., czyli czasów powstania pierwszego seminarium duchownego w Lublinie. Mapę lubelskich uczelni wyższych scharakteryzowała mgr Ilona Gumińska (KUL). Rabin Mejer Jehuda Szapiro – założyciel lubelskiej Szkoły Mędrców był bohaterem referatu mgr Sylwii Krysy (KUL). Z kolei mgr Paulina Wawer (CC, Bobolanum) omówiła działalność Zakładu Teologicznego Zakonu O.O. Jezuitów w Lublinie. O dominikanach na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim i ich wkładzie w rozwój polskiej pedagogiki referował ks. lic. Marek Miławicki OP (DIH Kraków). Również kolejny referat dotyczył działalności zakonów, a ściślej mówiąc zgromadzeń zakonnych i zawierał zagadnienia związane z działalnością wychowawczą salezjanów na KUL. Jego autorem był ks. dr hab. Andrzej Łuczyński (KUL).

Największą liczbę referatów wygłoszono w sekcji zatytułowanej „Twórcy lubelskiej pedagogiki”, co sprawiło, że obrady w tej sekcji odbywały się w dwóch częściach. Część pierwszej przewodniczyła dr Anna Petkowicz. Pierwszy referat wygłosiły dr hab. Danuta Opozda i dr Magdalena Parzyszek – reprezentantki KUL. Temat ich wystąpienia brzmiał: „Zarys refleksji nad rozwojem pedagogiki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w świetle koncepcji wychowania Piotra Poręby i Józefa Wilka”. Postać innego lubelskiego pedagoga – Feliksa Wojciecha Bednarskiego – stała się przedmiotem rozważań zaprezentowanych przez dr hab. Barbarę Kiereś (KUL). Natomiast dr Małgorzata Łobacz (KUL) przybliżyła osobę prof. Wojciecha Chudego. Bohaterem wystąpienia mgr Agnieszki M. Kowalczyk był kard. Stefan Wyszyński. Prelegentka skupiła się przede wszystkim na wizji formacji uniwersyteckiej w ujęciu Prymasa Tysiąclecia. Na koniec obrad w tej części sekcji głos zabrał ks. prof. zw. dr hab. Edward Walewander (KUL). Tematem jego referatu była „Pedagogia życia Franciszka Skowry (1902–1978)”. W drugiej części moderowanej dalej przez dr Annę Petkowicz zaprezentowane zostały cztery referaty: prof. KUL dr hab. Dorota Kornas-Biela – „Profesor Janusz Pilsiecki jako człowiek i naukowiec”; dr Joanna Karczevska (UJK w Kielcach) – „Stefan Kunowski – niezapomniany pedagog lubelski”; dr Ewa Smółka (Lublin) – „Profesor Teresy Kukołowicz koncepcja pedagogiki uniwersyteckiej” oraz dr hab. Marek Rembierz (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – „Leona Kojca dociekania i idee edukacyjne – przykład refleksji pedagogicznej w lubelskim środowisku akademickim”.

„Środowisko lubelskich humanistów”, tak zatytułowano sekcję oznaczoną numerem 6. Moderowanie obradami powierzono dr. Wiesławowi Partyce. Referat autorstwa dra Artura Hamaryszczaka (AMBK Lublin) poświęcony był osobie ks. prof. Stanisława Librowskiego założyciela i redaktora naczelnego czasopisma „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”. Związana z Ośrodkiem Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne prof. KUL dr hab. Maria Dębowska przybliżyła postać pierwszego kierownika tej instytucji, tj. Eugeniusza Reczka. Reprezentując Bibliotekę Uniwersytecką KUL dr Joanna Nastalska-Wiśnicka i mgr Małgorzata Trojnacka skupiły swoje rozważania na osobie o. Romualda Gustawa, franciszkanina, uczonego i bibliotekarza. Z kolei postać prof. Zygmunta Sułowskiego (1920–1995) została scharakteryzowana przez mgr Marię Wrzeszcz (Lublin). Szerszą perspektywę w swoim wystąpieniu przyjęła mgr Elżbieta Krzewska (ISP PAN), która opisała pracowników Wydziału Humanistycznego KUL w okresie II Rzeczypospolitej. Kolejny referat znów był biografią jednostkową, a jej bohaterem – prof. Andrzej Wojtkowski; autorką zaś mgr Magdalena Gajderowicz (KUL).

Specjalna sekcja poświęcona była Absolwentom. Jej moderowaniem zajęła się dr Magdalena Parzyszek. Pierwsze wystąpienie autorstwa dr Barbary Borowskiej (KUL) zatytułowane było „Absolwenci Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w służbie „Bogu, ludziom i ojczyźnie””. Dotyczyło tych absolwentów KUL, którzy poświęcili swoje życie walce o wolną Ojczyznę. W tej sekcji znalazł się również referat mgr Katarzyny Kosackiej (KUL), w którym przedstawiła sylwetkę twórcy lubelskiej pedagogiki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim – Zygmunta B. Kukulskiego. Mimo że konferencja w założeniu swoim miała charakter ogólnopolski, nie brakło także referentów spoza granic Polski. W programie konferencji pojawiło się wystąpienie dr. Oleha Rudenko (UAD we Lwowie). Jego referat nosił tytuł „Pierwsi studenci niepodległej Ukrainy na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim”. Chodzi oczywiście o studentów, którzy podjęli naukę na tej uczelni na początku lat 90. XX w.

Ostatnia, dziewiąta sekcja, której przewodniczyła dr Małgorzata Łobacz, przebiegała pod hasłem „Animacje środowiska lokalnego”. Mieściła ona w sobie cztery referaty. I tak dr Anita Młynarczyk-Tomczyk (UJK w Kiecach) referowała na temat „Wkład Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w obchody Milenium Chrztu Polski (1966)”. Mgr Krystyna Burzyńska-Kaniewska (UW) przybliżyła działalność kard. Stanisława Nagy i jako wykładowcę KUL, i jako opiekuna Duszpasterstwa Przedsiębiorców i Pracodawców „Talent”. O twórcach teatrów na KUL i ich wpływie traktowało wystąpienie mgr Joanny Belzyt, reprezentantki tej właśnie uczelni. W okres II Rzeczypospolitej przeniósł słuchaczy prof. UMCS dr hab. Anna Marta Żukowska, omawiając wychowanie plastyczne w Lublinie i na Lubelszczyźnie w tym właśnie okresie. Był to ostatni referat w trakcie trwania konferencji.

Jak widać z powyższego program konferencji był bardzo bogaty i różnorodny pod wieloma względami. Analizując jednakże choćby same tytuły wystąpień, można odnieść wrażenie, że zdominowała je tematyka związana z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim. Biorąc pod uwagę, że patronat honorowy nad konferencją objęli rektorzy lubelskich szkół wyższych, to zadziwia brak przedstawicieli tych uczelni na konferencji, a tym samym niemożność dołożenia „cegielki” do budowy gmachu, który w ujęciu organizatorów tego

naukowego spotkania nazwać można „akademickim Lublinem”. Abstrahując od powyższego, należy omawianą tu konferencję uznać za udaną, przede wszystkim pod względem merytorycznym. Pokazała ona również, jak wiele jest jeszcze do zbadania w zakresie biografistyki pedagogicznej. Stąd też wstępna zapowiedź organizatorów kolejnej konferencji, poświęconej właśnie zagadnieniom biografii pedagogów i w pedagogice.

Piotr Gołdyn